MAJ 2025 · NR 05/2025

BIULETYN

WIKIMEDIA POLSKA

MIESIĘCZNIK WIKIMEDIA POLSKA

Drogie i Drodzy!

Maj okazał się dla nas miesiącem, w którym pewnym krokiem my – polscy wikipedyści i wikipedystki, pracowniczki i pracownicy Stowarzyszenia – wkroczyliśmy na arenę międzynarodową.

Okazji ku temu było co niemiara – polska delegacja edytorów (z jeszcze dość krótkim stażem w życiu) ruszyła do Pragi na CEE Youth Conference. W tym samym czasie Wojtek Pędzich pstrykał fotki podczas prób generalnych Eurowizji, zaś wiele wikimedianek i wikimedian edytowało i pisało artykuły w ramach tegorocznej edycji konkursu CEE Spring oraz pomagało poprawiać dane, angażując się w międzynarodowe wyzwanie w Wikidanych – Coordinate Me 2025. Wdawaliśmy się w dyskusje o przyszłości ruchu Wikimediów, uwieczniliśmy na zdjęciach gwiazdy estrady, zadbaliśmy o dane geograficzne naszego regionu – słowem: na chwilę zapanował ład i porządek, o czym z wielką przyjemnością donosimy na łamach naszego biuletynu.

To właśnie dzięki tym doświadczeniom dostrzegam, jak istotna jest współpraca i jak wiele ruch Wikimediów zawdzięcza zaangażowaniu każdego i każdej z nas: wspólnie tworzymy przestrzeń, w której wiedza jest rozpowszechniana, informacja – sprawdzana i weryfikowana, a człowiek – usłyszany, dostrzeżony i ważny. Mam nadzieję, że będziemy stale o to dbać!

Małgorzata Gramatnikowska
Młodsza menadżerka ds. wsparcia społeczności

SPIS TREŚCI

MIESIĘCZNIK WIKIMEDIA POLSKA

01 STRONA GŁÓWNA
Małgorzata Gramatnikowska, Młodsza menadżerka ds. wsparcia społeczności

03 SPOŁECZNOŚĆ
Eurowizja 2025 – długa prosta po serii zakrętów

04 SPOŁECZNOŚĆ
Eurowizja 2025 – galeria zdjęć

05 TECH NEWS
Z nowinek technicznych - Marcin Szwarc

06 TECH NEWS
Ilustrowanie kategorii jeszcze nigdy nie było tak proste! - Ada Jakubowska

07 OTWARTA NAUKA
Szkolenie dla Wydziału Orientalistycznego UW

08 OTWARTA NAUKA
Relacja z Wiki Workshop 2025 - Kasia Makowska

09 OTWARTA NAUKA
Relacja z Wiki Workshop 2025 - Kasia Makowska część druga

10 OTWARTA NAUKA
Mój Rok Otwierania Nauki z Wikimedia Polska - podsumowanie Kasia Makowska

11 KULTURA
GLAM-Wiki na konferencji inwentaryzatorów muzealnych „KOlekcja dobrze zarządzana”

12 KULTURA
Akcja edycyjna WikiChełmoński trwa do 29 czerwca!

13 WSPARCIE SPOŁECZNOŚCI
Relacja z CEE Youth Conference - Jamnik z Tarnowa, MSZ2001: oraz Akademia WIkimediów - koniec III edycji - Ada Jakubowska

14 WSPARCIE SPOŁECZNOŚCI
Wiki loves Films startuje w lipcu - CEE Spring 2025 dobiegło końca - Damian Kujawa

15 WSPARCIE SPOŁECZNOŚCI
Coordinate Me 2025 – podsumowanie na koniec maja - Damian Kujawa

16 KOMUNIKACJA I FUNDRAISING
Maja Szkudlarek

SPOŁECZNOŚĆ

EUROWIZJA 2025 – DŁUGA PROSTA PO SERII ZAKRĘTÓW

Wojtek Pędzich:

W zeszłym roku dostąpiłem przyjemności fotografowania pierwszych prób generalnych obydwu półfinałów i finału Konkursu Piosenki Eurowizji, dzięki błyskotliwości dwójki przyjaznych umysłów i pomocy TVP. Wróciłem zadowolony, czemu dałem zresztą wyraz w jednym z zeszłorocznych wydań Biuletynu. Pierwsza próba, czy też próba dla mediów odbywała się bez publiczności, co dawało mi możliwość lawirowania z lewej strony sceny na prawą i z powrotem, by zróżnicować ujęcia. Fotografowałem spod samej sceny, czasami słysząc wykonawców bezpośrednio wyraźniej niż z nagłośnienia, a włosy nieraz syczały od odpalanej pirotechniki. Po tym wszystkim nawet udało się „umedalowić" jedno ze zdjęć!

Zdecydowałem, że warto to powtórzyć.

Początek kwietnia przyniósł pierwszy zakręt na mojej drodze ku Eurowizji – informację o tym, że pierwszych prób, tych dla mediów, fotografować nie wolno. Niczym. Informacja nie podawała też żadnej alternatywy, wspominając jedynie mgliście o bardzo ograniczonej liczbie fotografów agencyjnych, którzy będą uwieczniać wydarzenie na zdjęciach.

Zdecydowałem, że jednak warto to powtórzyć. A przynajmniej spróbować.

Nie mając zapewnienia, że wolno mi będzie pstryknąć choć jedno ujęcie, w momencie „eureki" wypożyczyłem trójnóg i poważnie wyglądający obiektyw 200-500mm (2,3 kilograma wysokiej jakości szkła!) i ruszyłem do Bazylei. Gdzieś po drodze znaleźli mnie uczestnicy inicjatywy WikiPortraits, która wysyłała swoich wolontariuszy do miasta i to był dość przyjemny zakręt – mogłem dzięki temu kontaktowi nocować w Bazylei, a nie dojeżdżać codziennie do Miluzy, co okazałoby się problematyczne w nocy (nosiłem w sercu wielką nadzieję fotografowania faktycznych transmitowanych w TV występów) bez działającego już transportu publicznego i przy niechęci taksówkarzy do przekraczania granicy.

Na miejscu odebrałem identyfikator, z przyjemnością zauważając ikonkę foto, i wszedłem do centrum prasowego zlokalizowanego na „osuszonym" lodowisku. Przywitał mnie przyciszony szmer pracujących dziennikarzy – z mediów tradycyjnych i internetowych, profesjonalistów i fanów. Obejrzałem pierwszą próbę pierwszego półfinału z trybun (rzeczywiście, zakaz fotografowania, nawet telefonami) i dowiedziałem się, że druga (jurorska) oraz trzecia próba generalna dostępne są dla około 40 fotoreporterów, mogących pracować z podniesionej platformy za płytą. Priorytetowo miały być traktowane międzynarodowe agencje informacyjne, a tuż za nimi fotografowie z krajów uczestniczących w danym półfinale czy później finale. Można też było ubiegać się o fotografowanie koncertu transmitowanego w TV.

I tu kolejny zakręt – trójnogi zostały zakazane, bo platformy nie są z gumy, mniejszy sprzęt = więcej luzu dla kolejnych osób. Można było używać monopodów, więc następnego dnia ruszyłem w miasto z misją. Wróciłem z niej triumfalnie, dzierżąc monopod z włókna węglowego, który wytrzyma nacisk 35 kilogramów sprzętu. Po dodaniu dwóch linek bungee otrzymałem zestaw, który przypięty do barierek ładnie i stabilnie pozwalał na fotografowanie i nie przewracał się, gdy zdejmowałem z ramienia drugi aparat, szukając szerszych kadrów.

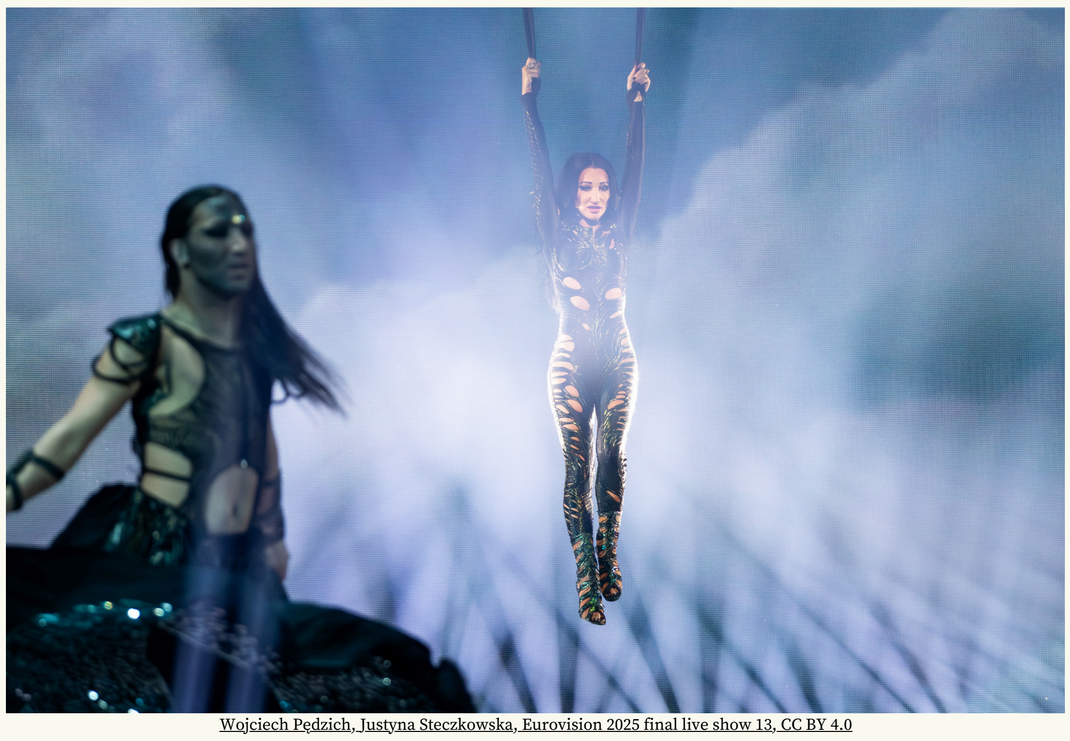
I to był ostatni zakręt. Zza pleców widzów sfotografowałem występ na żywo podczas pierwszego i drugiego półfinału (z uwagi na to, że Polska nie uczestniczyła w drugim półfinale zabezpieczyłem się, fotografując też drugą próbę drugiego półfinału, tę sędziowską), a dzięki awansowi Justyny Steczkowskiej również finał, który zgromadził przed telewizorami 4 miliony Polaków i 166 milionów ludzi na całym świecie. Byłem w Strefie – tylko ja, sprzęt i show. I mam zdjęcia.

Zdjęcia, które nadal obrabiam – przysłona f/5,6 masywnego obiektywu, którym robiłem zbliżenia wymusiła obróbkę i odszumianie każdej fotografii, ale w Wikimedia Commons pojawia się galeria po galerii. Nie żałuję braku dostępu do sceny i pustej płyty z zeszłego roku – przy tak wysokiej scenie umykało sporo elementów scenografii... a często poza kadrem lądowały też stopy wykonawców.

Te i inne zdjęcia – zawsze w Wikimedia Commons a dla osób posiadających konto na FB – na profilu @wojciechpedzich.foto.

Wojciech Pędzich, Tommy Cash, Eurovision 2025 1st semi final live show 09, CC BY 4.0

Wojciech Pędzich, Justyna Steczkowska, Eurovision 2025 final live show 13, CC BY 4.0

SPOŁECZNOŚĆ

EUROWIZJA 2025 – DŁUGA PROSTA PO SERII ZAKRĘTÓW

Wojciech Pędzich, Red Sebastian, Eurovision 2025 1st semi final live show 07, CC BY 4.0

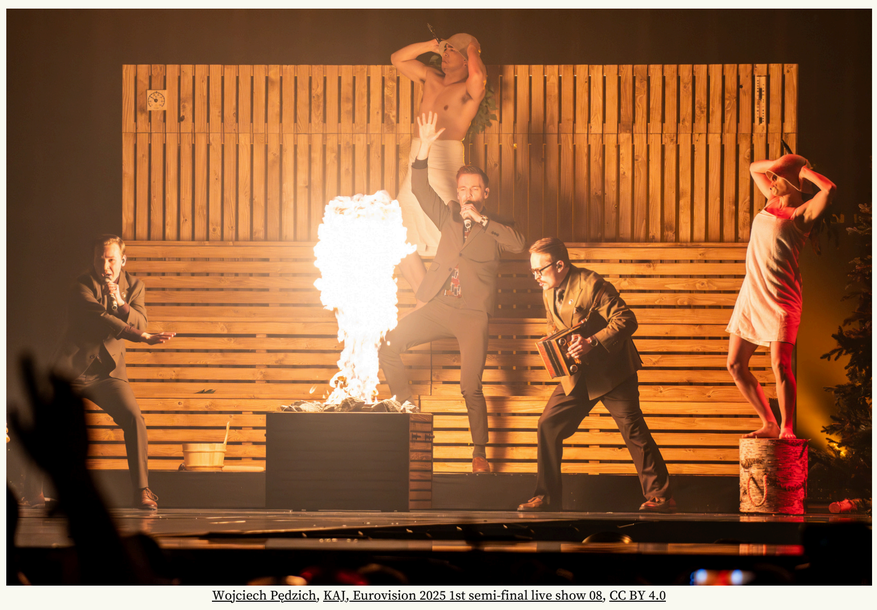
Wojciech Pędzich, Louane, Eurovision 2025 final live show 08, CC BY 4.0

Wojciech Pędzich, Melody, Eurovision 2025 1st semi final live show 04, CC BY 4.0

Wojciech Pędzich, Ziferblat, Eurovision 2025 1st semi final live show 12, CC BY 4.0

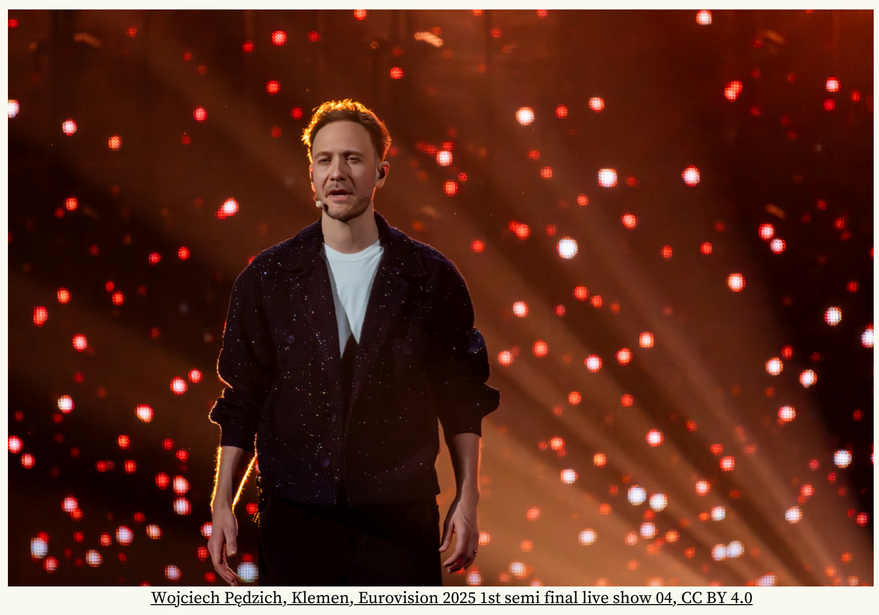
Wojciech Pędzich, KAJ, Eurovision 2025 1st semi-final live show 08, CC BY 4.0

Wojciech Pędzich, Vaeb, Eurovision 2025 1st semi final live show 07, CC BY 4.0

Wojciech Pędzich, Kyle Alessandro, Eurovision 2025 1st semi-final live show 12, CC BY 4.0

Wojciech Pędzich, Klemen, Eurovision 2025 1st semi final live show 04, CC BY 4.0

Wojciech Pędzich, Justyna Steczkowska, Eurovision 2025 1st semi final live show 18, CC BY 4.0

Wojciech Pędzich, Napa, Eurovision 2025 1st semi-final live show 06, CC BY 4.0

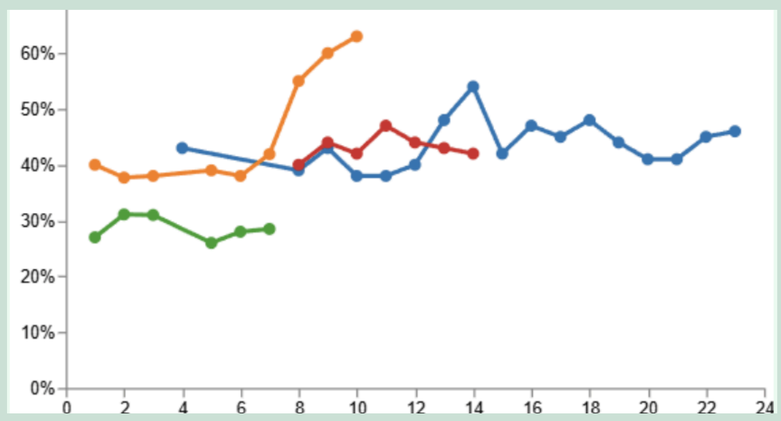
TECH NEWS

Z NOWINEK TECHNICZNYCH

Marcin Szwarc (Msz2001)

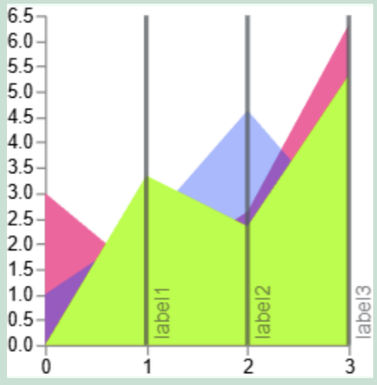
Dwa lata temu, w kwietniu 2023 roku, ze wszystkich wiki zniknęły wykresy. Było to spowodowane odkryciem poważnych luk w bezpieczeństwie mechanizmu, który odpowiadał za ich wyświetlanie. Dlatego Fundacja Wikimedia zadecydowała o wyłączeniu tego rozszerzenia do MediaWiki.

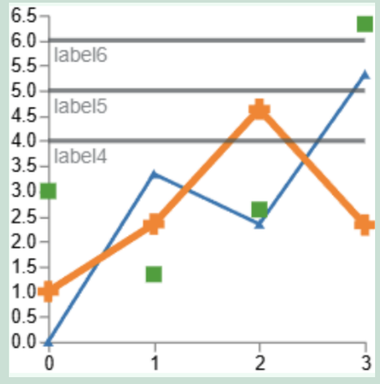
Początkowo wydawało się, że obsługa wykresów zostanie przywrócona dość szybko – pierwsze komunikaty mówiły o kilku dniach, góra dwóch tygodniach. Ostatecznie okazało się, że nie jest to takie proste zadanie i zdecydowano o utworzeniu zupełnie nowego rozszerzenia do obsługi wykresów.

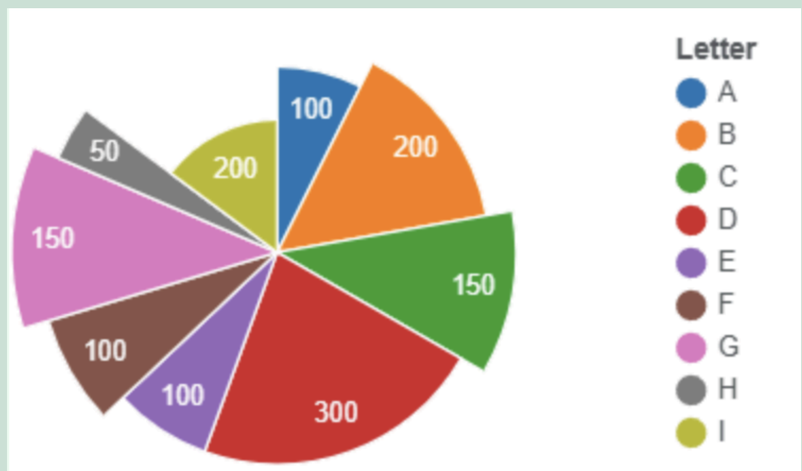

W ten sposób, na początku maja – po ponad dwóch latach od ich wyłączenia – wykresy stały się ponownie dostępne w polskiej Wikipedii i innych wiki. Definiuje się je jednak odmiennie niż poprzednio – poprzez zamieszczenie pliku danych na Commons i osadzeniu tego pliku z użyciem odpowiedniego szablonu, co jest opisane na stronie pomocy.

Ze względu na to, że stare wykresy były definiowane w zupełnie inny sposób niż nowe, nie ma prostej metody, by je łatwo i automatycznie zaktualizować do nowej składni. Ten proces może potrwać przez najbliższych kilka tygodni.

TECH NEWS

ILUSTROWANIE KATEGORII JESZCZE NIGDY NIE BYŁO TAK PROSTE!

Ada Jakubowska

W poprzednich wydaniach biuletynu opisywałam dla Was najciekawsze narzędzia wykorzystywane przez Jarka Błaszczaka (Powerek38), ułatwiające mu pracę w Wikidanych. W tym miesiącu robię małą przerwę od tego cyklu, żeby podzielić się z Wami narzędziem, które pokazano mi podczas tegorocznego Wzlotu Wikimedian w Lublinie.

Jego autorem jest MSZ2001, a pomysł wyszedł od PMG – wielkie brawa dla nich za tę inicjatywę! To jedno z tych rozwiązań, które zachwycają swoją prostotą i skutecznością, a przy tym naprawdę oszczędzają mnóstwo czasu.

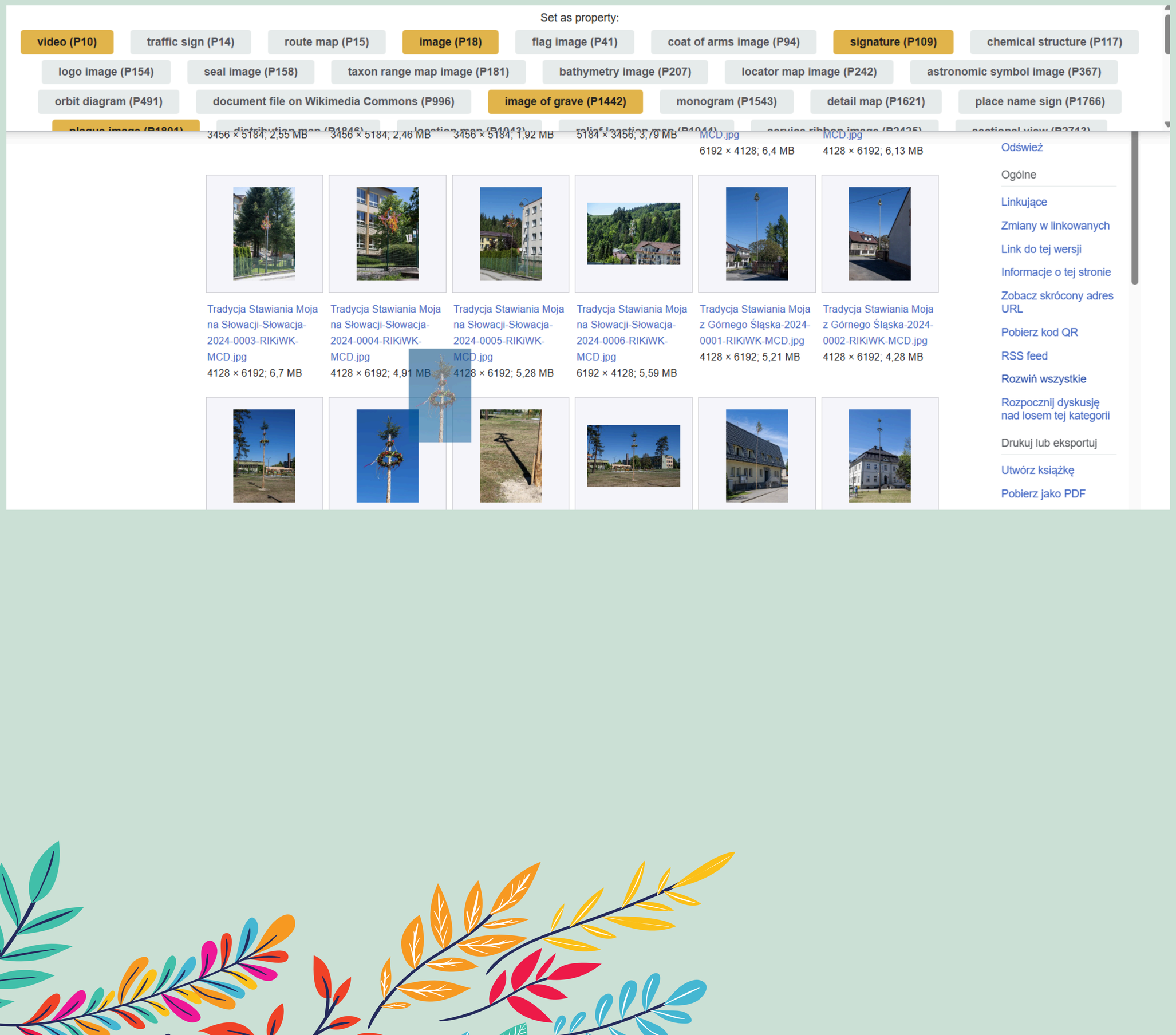
Jak to działa?
Po aktywowaniu skryptu, wystarczy zacząć przeciągać plik graficzny z listy plików w kategorii. W tym momencie pojawia się specjalna rubryka, do której można upuścić wybrany obraz. Skrypt automatycznie przypisze go do właściwości w odpowiednim elemencie Wikidanych. Możemy dodać plik do właściwości takich jak: ilustracja (P18), wideo (P10), podpis (P109), ilustracja schematyczna (P5555) i wiele innych.

To świetne ułatwienie, dzięki któremu, zamiast ręcznego kopiowania nazw plików i przeskakiwania między zakładkami, możemy po prostu przeciągnąć dany plik.

Aby włączyć narzędzie, należy dodać poniższy kod do swojego pliku common.js:

```
mw.hook('userjs.img2wd.ready').add(function (setFav) { setFav(['P10', 'P18', 'P109', 'P1442', 'P1801', 'P5555']); });
importScript('User:Msz2001/img2wd.js');
```

Zachęcam do przetestowania i dziękuję wszystkim, którzy dzielą się ze mną swoją wiedzą oraz informacjami o takich rozwiązaniach. Jeśli znacie narzędzia, które szczególnie pomagają Wam w pracy, piszcie do mnie na adres e-mail: ada.jakubowska@wikimedia.pl. Z przyjemnością opiszę je w kolejnych wydaniach biuletynu.

OTWARTA NAUKA

SZKOLENIE DLA WYDZIAŁU ORIENTALISTYCZNEGO UW

W pierwszym tygodniu maja odbyło się szkolenie z edytowania Wikipedii dla Wydziału Orientalistycznego UW, organizowane przez Dominikę Lewandowską (Wschód starożytny). Udział wzięli też Kasia Makowska, Menadżerka ds. Otwartej Nauki, i SkrzydlatyMuflon.

Po krótkim wstępie Kasi na temat koncepcji otwierania nauki i działalności stowarzyszenia, Dominika opowiedziała o tym, jak można zacząć edytować Wikipedię i projekty siostrzane jako część pracy na uczelni. Bazując na własnych doświadczeniach*, opisała różne modele współpracy ze studentami, korzyści płynące z takiej współpracy z punktu widzenia akademickiego i pomysły na dalsze działania. Dominika zaproponowała, by studencka działalność wikipediowa mogła być alternatywną formą zaliczenia wybranych przedmiotów oraz aktywnością realizowaną przez koła naukowe. Zaprezentowała również drugi wdrożony projekt siostrzany: wikisłownik hetyckiego.

SkrzydlatyMuflon wprowadził uczestników w świat Wikipedii i wyjaśnił obowiązujące zasady. Opowiadał o tym jak bycie edytorem ułatwia mu obecnie życie studenckie, np. przez doświadczenie w wyszukiwaniu źródeł i opracowywaniu bibliografii. W części praktycznej pokazał podstawy edytowania, tworzenia haseł, dodawania źródeł, i odpowiadał na pytania uczestników.

W szkoleniu udział wzięło około 30 osób, studentów i pracowników uczelni. W planach są dalsze szkolenia, m.in. na temat innych projektów siostrzanych, zwłaszcza Wikisłownika i Commons. Dziękujemy wszystkim zaangażowanym i liczymy na ciąg dalszy!

*(Dominika nadzoruje projekt Orientalistyka UW, który aktywnie działa od około roku, rezultaty ich pracy można też obserwować też Facebooku)

Fot. Kasia Makowska, CC BY 4.0

Fot. Kasia Makowska, CC BY 4.0

Fot. Dominika Lewandowska, CC BY 4.0

Fot. Dominika Lewandowska, CC BY 4.0

OTWARTA NAUKA

RELACJA Z WIKI WORKSHOP 2025

Kasia Makowska

W dniach 21-22 maja miał miejsce 12ty Wiki Workshop, główne forum skupiające badaczy zajmujących się wszystkimi aspektami projektów Wikimedia. Niegdyś stacjonarne, wydarzenie od czasów pandemii przeszło na format online i w takiej formie pozostało. Dla uczestników przygotowano dwa pół-dni pełne zwięzłych prezentacji (7 minut prezentacji plus kilka minut na pytania), sesje “Ask Me Anything” z przedstawiciel(k)ami społeczności, a także trochę przestrzeni na dyskusje. Miłymi dodatkami była muzyka “na żywo” i sesje gdzie można było poznać innych uczestników w mniejszych pokojach. Podobało mi się też wspólne dokumenty na przedstawienie się, wymianę komentarzy i zbieranie pytań do omówienia.

Jak dla mnie, konferencja wymagała ogromnego skupienia - 7 minut to bardzo niedużo na wyjaśnienie projektu badawczego, wielu prezentujących “wskakiwało” więc od razu głęboko w swoją pracę. Część z nich musiałam sobie odsłuchać ponownie by w lepiej je zrozumieć, na szczęście wszystkie sesje były nagrywane (z wyprzedzeniem - na wydarzeniu odtwarzane były nagrania z prezentacji, po czym prezentujący na żywo odpowiadali na pytania).

Prezentacje podzielone były w sesje tematyczne:

- Atrybucja i tworzenie wiedzy
- Różnice językowe i różnorodność treści
- Polityka, procesy i dynamika artykułów
- Projekty siostrzane
- Sztuczna inteligencja i modele języka naturalnego
- Linki i zaangażowanie
- Wykorzystanie Wikidanych

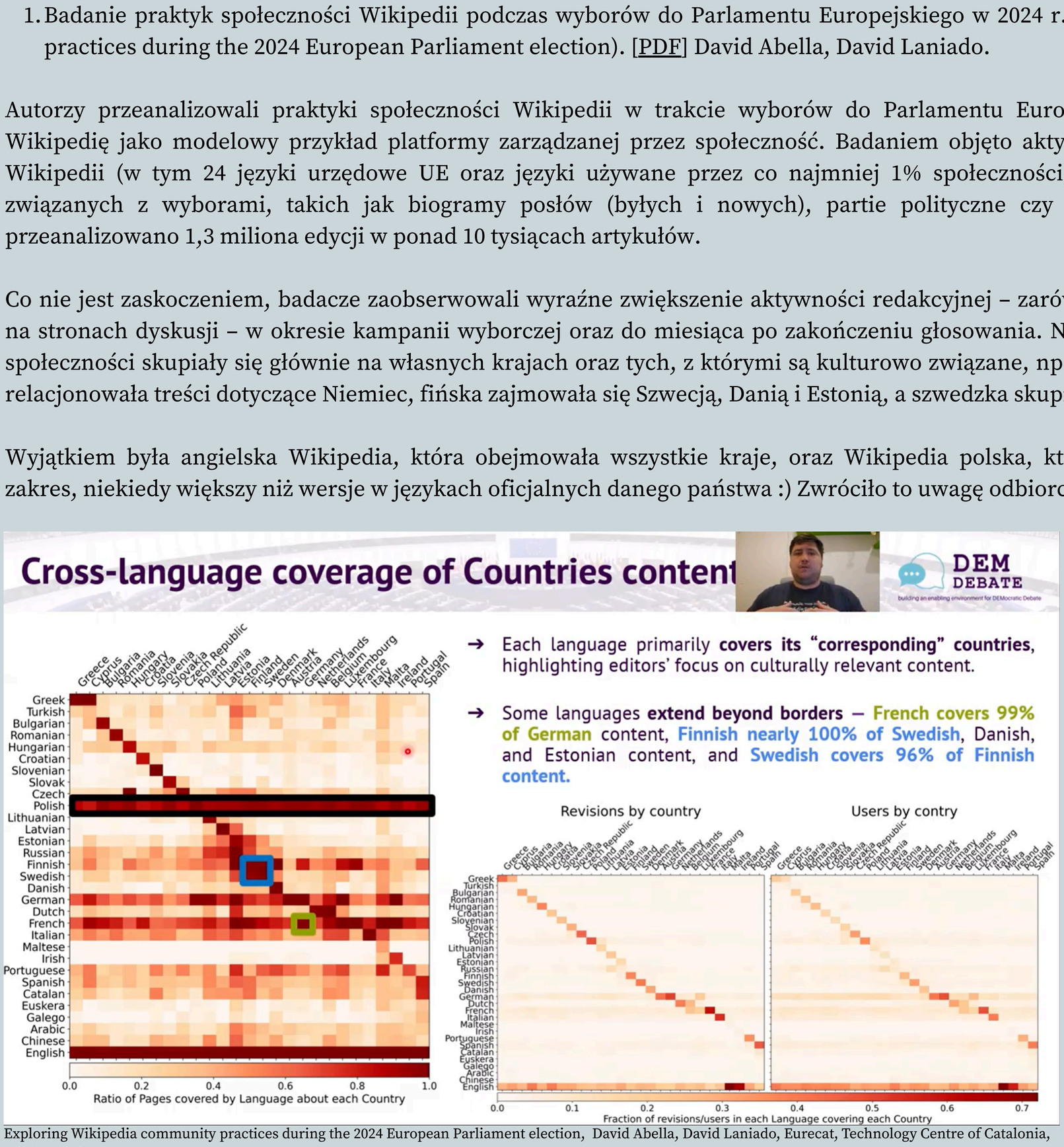
Odbywały się równolegle, nie sposób więc było wysłuchać wszystkiego. Ale przydatne są nagrania dostępne na playliście YouTube, w programie na stronie wydarzenia są też podsumowania wszystkich wystąpień w formie PDF. Poniżej opisałam póki co dwie prezentacje które przyciągnęły moją uwagę. Chciałabym w przyszłości wrócić jeszcze do kilku innych!

1. Badanie praktyk społeczności Wikipedii podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 r. (Exploring Wikipedia community practices during the 2024 European Parliament election). [PDF] David Abella, David Laniado.

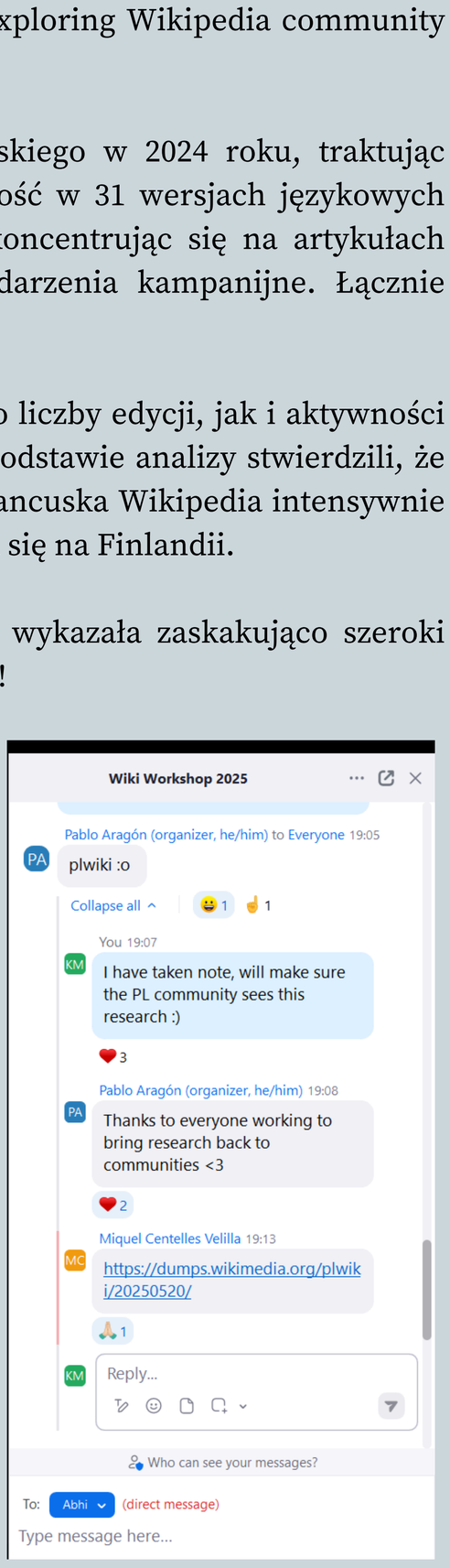
Autorzy przeanalizowali praktyki społeczności Wikipedii w trakcie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku, traktując Wikipedię jako modelowy przykład platformy zarządzanej przez społeczność. Badaniem objęto aktywność w 31 wersjach językowych Wikipedii (w tym 24 języki urzędowe UE oraz języki używane przez co najmniej 1% społeczności), koncentrując się na artykułach związanych z wyborami, takich jak biogramy posłów (byłych i nowych), partie polityczne czy wydarzenia kampanijne. Łącznie przeanalizowano 1,3 miliona edycji w ponad 10 tysiącach artykułów.

Co nie jest zaskoczeniem, badacze zaobserwowali wyraźne zwiększenie aktywności redakcyjnej – zarówno liczby edycji, jak i aktywności na stronach dyskusji – w okresie kampanii wyborczej oraz do miesiąca po zakończeniu głosowania. Na podstawie analizy stwierdzili, że społeczności skupiały się głównie na własnych krajach oraz tych, z którymi są kulturowo związane, np. francuska Wikipedia intensywnie relacjonowała treści dotyczące Niemiec, fińska zajmowała się Szwecją, Danią i Estonią, a szwedzka skupiała się na Finlandii.

Wyjątkiem była angielska Wikipedia, która obejmowała wszystkie kraje, oraz Wikipedia polska, która wykazała zaskakująco szeroki zakres, niekiedy większy niż wersje w językach oficjalnych danego państwa :) Zwróciło to uwagę odbiorców!

Exploring Wikipedia community practices during the 2024 European Parliament election, David Abella, David Laniado, Eurecat, Technology Centre of Catalonia, Wiki Workshop, 2025, CC BY 4.0

OTWARTA NAUKA

RELACJA Z WIKI WORKSHOP 2025

Kasia Makowska

2. Wykorzystanie indeksu cytowań i syntetycznej miary jakości do porównania języków Wikipedii w różnych tematach. (Utilizing citation index and synthetic quality measure to compare Wikipedia languages across various topics.) [PDF] Włodzimierz Lewoniewski, Krzysztof Węcel, Witold Abramowicz.

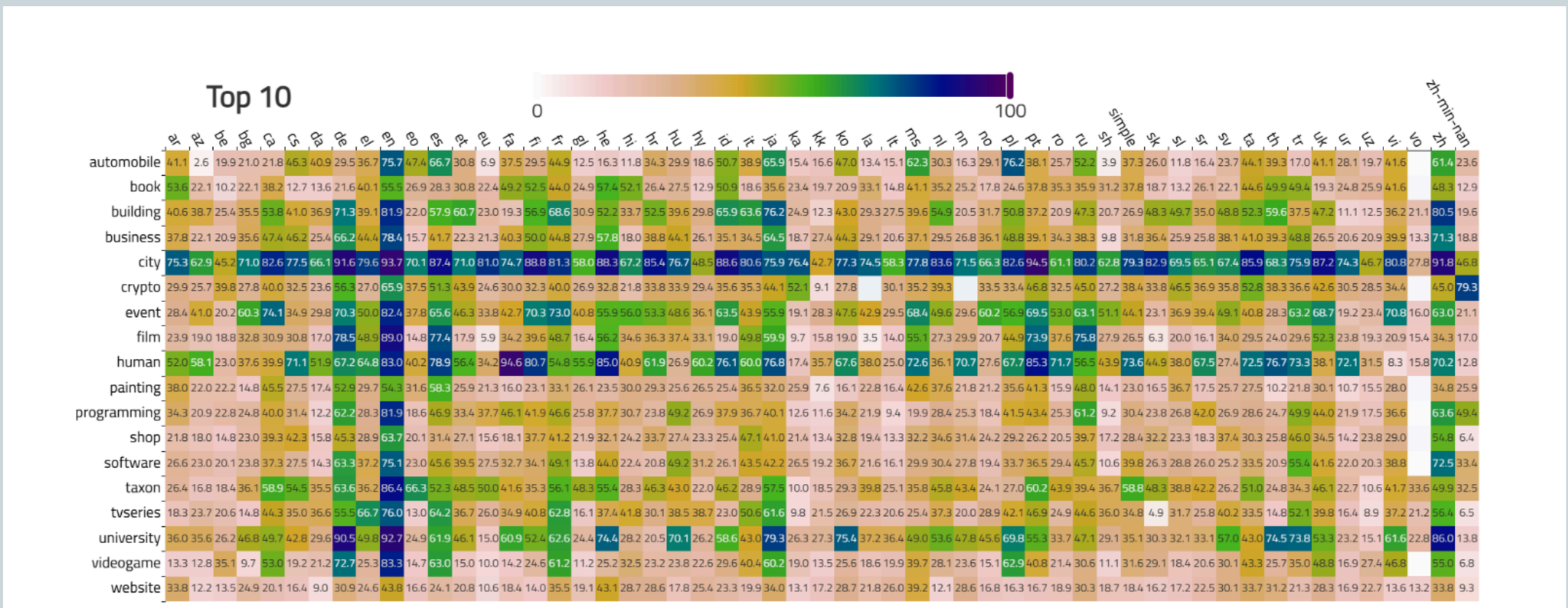
W tym badaniu przedstawiono analizę porównawczą 55 wersji językowych Wikipedii. Autorzy zidentyfikowali najważniejsze artykuły, wybierając 10, 25 i 100 najczęściej cytowanych artykułów w każdej wersji językowej i wybranych tematach. W tym celu przetworzono 6,6 miliarda odnośników między stronami, zawężając analizę do cytowań w samych artykułach (“jedynie” 4,1 miliarda odnośników). Do analizy jakościowej użyto wcześniej opracowanych kryteriów, biorących pod uwagę długość artykułu, sekcje, obecność ilustracji, przypisy. W końcowej ocenie uwzględniono przeciętne standardy w danej wersji językowej jako punkt odniesienia, co umożliwiło porównanie poziomu merytorycznego haseł pomiędzy różnymi językami. Co ciekawe, artykuły przypisano do kategorii tematycznych używając Wikidanych.

Wyniki pokazały interesujące różnice w jakości treści między wersjami językowymi oraz tematycznymi priorytetami poszczególnych społeczności. W analizie Top 10 najwyższe wskaźniki jakości uzyskały Wikipedie w języku angielskim i niemieckim. Szczególnie wysoki poziom jakości w wersji angielskiej odnotowano w artykułach o miastach, filmach, taksonomii oraz zagadnieniach związanych z człowiekiem. Wysokie wyniki osiągnęły również Wikipedie katalońska, hiszpańska, koreańska i chińska – zwłaszcza w kategoriach „miasto”, „uczelnia” oraz „wydarzenia”.

Z drugiej strony, analiza pokazała, że kategoria „miasto” wykazuje najwyższą średnią jakość w większości języków, następnie „człowiek” i „uniwersytet”. Z kolei tematy takie jak „gra wideo”, „malarstwo” i „samochód” zazwyczaj uzyskują niższe wyniki, co wskazuje na bardziej ograniczony zasięg międzynarodowy lub mniejszą priorytetowość. (Choć kategoria “samochód” w polskiej Wikipedii oceniana była wysoko w każdym przenalizowanym przypadku).

Ogólnie rzecz biorąc, różnice w jakości obserwowane między top 10, 25 i 100 sugerują koncentrację wysiłków na artykułach często cytowanych, podczas gdy artykuły cytowane średnio i rzadko często nie są przedmiotem porównywalnej uwagi redakcyjnej, szczególnie w mniejszych wersjach językowych.

Autorzy wyraźnie zaznaczyli, że w przyszłości chcą poszerzyć swoje analizy. Traktują swoje badanie jako punkt wyjścia do szerszej analizy zróżnicowania treści w wielojęzycznej Wikipedii. W planach mają rozszerzenie zakresu tematycznego oraz objęcie większej liczby wersji językowych. Zamierzają także uwzględnić dodatkowe wskaźniki, takie jak liczba odsłon oraz liczba unikalnych edytorów, co pozwoli lepiej zrozumieć zarówno popularność poszczególnych artykułów, jak i różnorodność autorów tworzących Wikipedię.

Średni wynik jakości w różnych językach Wikipedii i tematach w TOP 10 najczęściej cytowanych artykułach. Interaktywna wersja wykresu, a także wersje TOP 25 i TOP 100, są dostępne pod adresem: https://data.lewoniewski.info/wikiworkshop2025/

Utilizing citation index and synthetic quality measure to compare Wikipedia languages across various topics, Włodzimierz Lewoniewski, Krzysztof Węcel, Witold Abramowicz, Poznań University of Economics and Business, Wiki Workshop, 2025, CC BY 4.0

OTWARTA NAUKA

MÓJ ROK OTWIERANIA NAUKI Z WIKIMEDIA POLSKA - PODSUMOWANIE

Kasia Makowska

Z początkiem czerwca minął rok od kiedy dołączyłam do zespołu Wikimedia Polska. Chciałam z tej okazji podzielić się z Wami moimi wrażeniami i refleksjami z tego okresu.

Dużo się w tym czasie działo! Wikimania, Wiki Lubi Zabytki (i specjalna kategoria Polskie dziedzictwo w Ukrainie w ukraińskiej edycji konkursu), testowanie narzędzia Scite AI, Śląski Festiwal Nauki, 1Lib1Ref, nawiązywanie i kontynuacja współpracy z partnerami akademickimi, prezentacje na Uniwersytecie Łódzkim i Uniwersytecie Warszawskim, Sektor 3.0, stworzenie strategii otwartej nauki na 2025 rok, program naukowy na Wzlocie, planowanie konferencji otwartej nauki na jesień 2026 - tak w kilku linijkach mogę podsumować moje dotychczasowe aktywności. Ten rok to dla mnie intensywny kurs o ruchu, społeczności i o samych projektach Wikimediów. Mnóstwo nauki jeszcze przede mną! Cały czas uczę się m.in. o tym, jak Wikimedia wpisują się w szerszy kontekst i ekosystem otwartej wiedzy.

Otwarta nauka ma wiele znaczeń, często bywa kojarzona głównie z otwartym dostępem, zwłaszcza w środowiskach akademickich. Jednak dla mnie, patrząc przez pryzmat projektów Wikimedia, otwarta nauka to coś więcej. Bliższa jest mi definicja UNESCO (na ilustracji), gdzie otwartość to też oczywiście infrastruktura, bazy danych, i przede wszystkim otwarty dialog ze światem spoza akademii - ze społeczeństwem, czy w naszym wypadku, z ruchem Wiki. Otwieranie nauki w ten sposób zadaje pytanie o to, kto może wiedzę tworzyć i zbierać, kto jest w tym traktowany na serio, i dlaczego? Projekty Wikimediów oferują przestrzeń, w której naukowcy mogą nie tylko dawać, ale i czerpać: z Wikidanych, z Wikipedii jako narzędzia dydaktycznego czy innego sposobu realizowania odpowiedzialnej misji uczelni (tzw. “Trzeciego filaru”) przez współpracę z Wiki społecznością.

UNESCO.org, UNESCO-Open science-pillars-en, CC BY-SA 4.0

Zaczęłam się przyglądać naszym akademickim współpracom, istniejącym i potencjalnym. Często polegają one na tym, że studenci tworzą artykuły w Wikipedii. To wartościowy format, ale pozostaje niemało pytań: Jak zapewnić wysoką jakość tworzonych treści? Czy warto tworzyć hasła na zaliczenie? Czy należy stawiać na tworzenie nowych haseł, gdy tyle istniejących można rozbudowywać? Jak wspierać wykładowców, którzy często mają ograniczoną znajomość środowiska Wiki, i jak robić to w sposób zrównoważony, nie obciążający społeczności? Co w takich współpracach liczymy jako sukces? Co z zupełnie innymi formatami współpracy? Mamy sobie nawzajem wiele do zaoferowania, opcji jest wiele, a moim zadaniem jest szukać sposobów, by te wymiany były wartościowe dla wszystkich stron.

Tematy edukacji i badań są ogromne, i wiele się w nich dzieje. Jednym z moich pierwszych założeń w nowej roli było przejrzenie istniejącego stanu wiedzy, ale zdałam sobie sprawę, że nie sposób jest tego nadrobić w łatwy sposób, można by spokojnie poświęcić pełen etat tylko temu. Lubię jednak śledzić różne doniesienia i opierać się na dowodach, więc zmieniłam strategię na zbieranie tej wiedzy na “ziarnko do ziarnka”, przy okazji innych działań. Zaskoczyło mnie też, że stosunkowo niewiele wyników badań czy działań ze strony zespołu WMF Research zdaje się docierać do społeczności. Czy te działania są nietrafione, czy może nie wszystkie badania muszą trafiać do każdego edytora / każdej edytorki?

Tak czy siak, zaczęłam też powoli dzielić się ze społecznością (na łamach biuletynu) tym, co zbieram. Zakładałam, że ta relacja z badaniami już istnieje, ale często okazywała się dość tradycyjna, trochę rozdzielona - badacze sobie, a ruch sobie. Chciałabym to zmienić, bardziej te bańki łączyć. Na przykład, odnoszę wrażenie, że z jednej strony edytorzy i edytorki Wikidanych są gotowi_e do działania, ale nie zawsze istnieją konkretne projekty w których można się zaczepi, zaangażować. Z drugiej strony, poznaję coraz więcej badaczy którzy z Wikidanymi działają lub próbują działać, czasem po omacku, zwłaszcza na początku. Myślę że te dwa światy mogłyby być w kontakcie i wspólnie szukać pomysłów na działanie i rozwiązań. Taki jest też jeden z zamysłów przyszłorocznej konferencji Otwartej Nauki (póki co jesteśmy na etapie starania się o fundusze - trzymajcie kciuki!).

Innym zaskoczeniem była dla mnie sama społeczność. Wszyscy bardzo chętnie dzielą się swoją wiedzą, doświadczeniem, opiniami. Unikatowa jest dla mnie różnorodność perspektyw i to, jak cierpliwie można prowadzić merytoryczne dyskusje i komfortowo pozostawać w dialogu, mimo różnic. Wiadomo, emocje się pojawiają, jesteśmy ludźmi, ale dzięki starannie wypracowanym mechanizmom, samoregulacja społeczności Wiki robi wrażenie, zwłaszcza w porównaniu z innymi przestrzeniami.

Co jest dla mnie największym wyzwaniem? Chciałabym przeć do przodu, pomysłów i możliwości jest dużo, czasem aż za dużo! Przy tak zróżnicowanej społeczności i ekosystemie ruchu, decyzje wymagają uważności i refleksji. Z jednej strony wciąż zbieram informacje, poznaję perspektywy, układam swoją strategię działania. Staram się nie wybiegać za daleko do przodu, ale też nie dać się sparaliżować nadmiarem opcji. Dla mnie to proces stopniowego odkrywania i priorytetyzowania.

Czuję dużą wdzięczność wobec wspierającego zespołu, zarządu i wszystkich w społeczności, z którymi miałam okazję do tej pory współpracować. Muszę przyznać, że kiedy na początku 2024 roku zdecydowałam się wrócić do Polski po 15 latach mieszkania za granicą, miałam obawy czy uda mi się znaleźć pracę, która połączy moje zainteresowania naukowe z pracą z ludźmi, najlepiej w duchu otwartości i nie dla zysku. Rola w Wikimedia Polska okazała się strzałem w dziesiątkę :)

KULTURA

GLAM-WIKI NA KONFERENCJI INWENTARYZATORÓW MUZEALNYCH „KOLEKCJA DOBRZE ZARZĄDZANA”

W maju 2025 roku Wikimedia Polska została zaproszona do udziału w ogólnopolskiej konferencji Polskiego Stowarzyszenia Inwentaryzatorów Muzealnych pt. „Kolekcja dobrze zarządzana. Współczesne wyzwania i praktyki w gromadzeniu, dokumentacji, ochronie i udostępnianiu zbiorów muzealnych”. Wydarzenie, które miało miejsce 22 i 23 maja w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie, zgromadziło specjalistów z muzeów z całej Polski – osób odpowiedzialnych za dokumentowanie, opisywanie i zarządzanie kolekcjami. Choć ich praca często pozostaje „niewidzialna”, to właśnie oni odgrywają kluczową rolę w ochronie i upowszechnianiu dziedzictwa kulturowego.

W imieniu Wikimedia Polska wystąpiła Kamila Neuman, menadżerka ds. otwartej kultury, prezentując temat „Rola i funkcja narzędzi Wikimedii w popularyzacji zbiorów”. Jej wystąpienie było częścią Panelu III: Ochrona vs otwartość – równoważenie potrzeb, w którym poruszano m.in. kwestie udostępniania odwzorowań dzieł sztuki po digitalizacji (Muzeum Sztuki w Łodzi) oraz społecznego opisywania fotografii angażującego publiczność (Muzeum Warszawy).

Prezentacja Wikimedia Polska była okazją do przedstawienia potencjału partnerstw GLAM-Wiki jako sposobu na zwiększenie widoczności i dostępności zbiorów muzealnych – zarówno w Polsce, jak i globalnie. Pokazano konkretne przykłady współprac z instytucjami kultury, a także wskazano, że nie są potrzebne nowe systemy czy dodatkowe inwestycje – wystarczą dane, które muzea już posiadają.

Kamila podkreśliła również, że projekty Wikimedia (Wikipedia, Commons, Wikidane) wzmacniają nie tylko dostęp do zbiorów, ale też rolę muzeów jako promotorów wiedzy. Muzealnicy – jako eksperci – mogą dzięki tej współpracy realnie wpływać na edukację i otwieranie dziedzictwa kulturowego.

W prezentacji przywołano dane Szwedzkiego Stowarzyszenia Muzeów, według których 9 na 10 odbiorców muzeów to dziś odbiorcy cyfrowi. W Polsce wciąż brakuje porównywalnych statystyk dotyczących zasięgu cyfrowego, co pokazuje, że potrzeba lepszego monitorowania tych obszarów. To ważny krok w stronę bardziej świadomego planowania działań online.

Udział w konferencji był również cennym doświadczeniem poznawczym – okazją do rozmów o wyzwaniach związanych z gromadzeniem i udostępnianiem zbiorów, w tym kwestiach prawnych. „Wyjechałam z tej konferencji zainspirowana i bogatsza o nowe spojrzenie. Widzę ogromny potencjał do współpracy w obszarze otwartości” – podsumowała Kamila Neuman.

fot. Katarzyna Trębacka

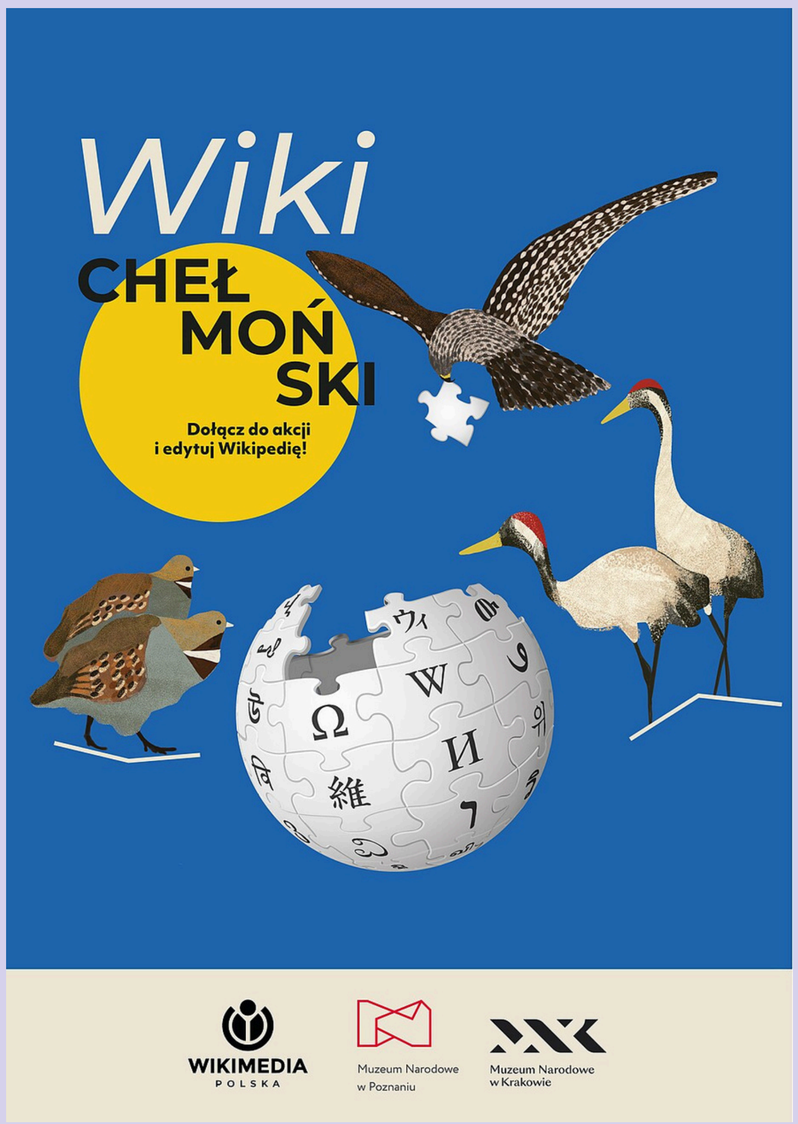

fot. Kamila Neuman

KULTURA

GLAMWIKI
OTWARTA KULTURA

AKCJA EDYCYJNA WIKICHEŁMOŃSKI TRWA DO 29 CZERWCA!

Katarzyna Ostrowska (WMPL), CC BY 4.0 <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>, via Wikimedia Commons

Wikimedia Polska zaprasza do udziału w akcji edycyjnej WikiChełmoński, organizowanej wspólnie z Muzeum Narodowym w Poznaniu i Muzeum Narodowym w Krakowie. To inicjatywa, której celem jest przybliżenie postaci i twórczości Józefa Chełmońskiego – jednego z najważniejszych malarzy polskich XIX wieku.

Dotychczas w ramach kampanii powstało lub zostało rozbudowanych 28 haseł, ale wiele tematów nadal czeka na opracowanie! Zachęcamy do:

- pisania i rozwijania artykułów Wikipedii,
- tłumaczenia treści na inne języki,
- wzbogacania elementów w Wikidanych,
- dodawania opisów alternatywnych do ilustracji.

Na szczególną uwagę zasługuje webinar z dr. Arkadiuszem Krawczykiem, historykiem sztuki i kuratorem z Muzeum Narodowego w Poznaniu, który dostępny jest na profilu Wikimedia Polska na Facebooku. To świetne źródło wiedzy i inspiracji dla osób chcących pisać i rozwijać hasła o Chełmońskim i jego twórczości w Wikipedii.

Co ważne – pięć wybranych artykułów stworzonych w ramach kampanii zostanie powiązanych z wystawą w Muzeum Narodowym w Krakowie poprzez kody QRpedia. Dzięki nim odwiedzający wystawę będą mogli w łatwy sposób uzyskać dostęp do haseł w Wikipedii, które uzupełnią kontekst oglądanych dzieł.

To kolejna odsłona partnerstw GLAM-Wiki, których celem jest wspieranie otwartego dostępu do dziedzictwa kulturowego – zarówno lokalnie, jak i globalnie.

👉 Więcej informacji:
https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikiprojekt:GLAM/Muzeum_Narodowe_w_Krakowie/WikiChełmoński

WSPARCIE SPOŁECZNOŚCI

RELACJA Z CEE YOUTH CONFERENCE

Jamnik z Tarnowa, MSZ2001:
W połowie maja br. Wikimedia Czechy zorganizowało w Pradze międzynarodową konferencję dla młodych wikimedian. Przyjechało na nią około 80 osób, w dużej mierze z Europy Środkowo-Wschodniej, ale także z innych części kontynentu i świata.

Konferencja miała charakter spotkania roboczego i jej motywem przewodnim był udział młodych ludzi w Ruchu Wikimedia. Jako uczestnicy, dyskutowaliśmy w grupach o tym, jak zachęcić kolejne osoby do zaangażowania się w Ruch, co zrobić w celu podtrzymania ich motywacji i entuzjazmu, a także o potencjalnych napięciach w kontakcie z bardziej doświadczonymi (i na ogół nieco starszymi) wikimedianami.

Udział w konferencji stanowił dla nas okazję, aby poznać naszych rówieśników z innych części świata, którzy – podobnie jak my – pracują lub chcą pracować nad organizacją wydarzeń w wikimediach. Mogliśmy też poznać sytuację młodych ludzi w różnych społecznościach, niejednokrotnie odmienną od tego, co sami doświadczamy.

W Pradze mieliśmy również okazję spotkać się i porozmawiać z zaproszonymi gośćmi, reprezentującymi Fundację Wikimedia, którzy opowiedzieli nieco na temat związany z ich codzienną pracą, a także prowadzili warsztaty z rozwijania rozmaitych kompetencji.

Małgorzata Gramatnikowska (WMPL), CEE Youth Conference przywitanie, CC BY-SA 4.0

Małgorzata Gramatnikowska (WMPL), CEE Youth Conference uczestnicy, CC BY-SA 4.0

AKADEMIA WIKIMEDIÓW - KONIEC III EDYCJI

Ada Jakubowska:
Z ogromną radością informuję, że 23 kwietnia zakończyła się III oficjalna tura Akademii Wikimediów, Tym razem na szkolenie zapisały się 33 osoby, które przez kilka tygodni zdobywały wiedzę, robiły pierwsze edycje i poznawały społeczność Wikipedii.

Dla tych, którzy jeszcze nie słyszeli o Akademii Wikimediów – to edukacyjny kurs dostępny na platformie Grow Uperion, który uczy, jak dodawać przypisy, ilustracje czy infoboksy, jak znaleźć hasła wymagające poprawy i jak poznać w wikimediową społeczność. Kurs wykorzystuje grywalizację: zbierasz punkty, pniesz się w rankingu, a przy okazji uczysz się bardzo przydatnych umiejętności edytorskich. Przejdziesz przez niego metodą małych kroków. Nie musisz od razu tworzyć całego artykułu – wystarczy jeden dobrze dodany przypis, by ruszyć z miejsca.

Serdecznie gratuluję wszystkim, którym udało się zdobyć certyfikat! Mam nadzieję, że te pierwsze doświadczenia z edytowaniem Wikipedii były inspirujące – i że jeszcze nieraz zobaczymy Wasze edycje! Dla mnie, jako osoby wspierającej funkcjonowanie Akademii Wikimediów i sprawdzającej zadania, to zawsze duża satysfakcja widzieć, jak z każdym kliknięciem rośnie nie tylko liczba poprawionych haseł, ale i pewność siebie naszych uczestników i uczestniczek.

Jeśli przegapiliście III turę, nic straconego! Śledźcie nasze media społecznościowe (Facebook, Instagram, Linkedin) – to właśnie tam ogłosimy kolejną edycję. Do zobaczenia na platformie i w Wikipedii!

WSPARCIE SPOŁECZNOŚCI

WIKI LOVES FILMS STARTUJE W LIPCU

Damian Kujawa:
Wikimedia Czechy rozpoczęła przygotowania do międzynarodowej akcji edycyjnej Wiki Loves Film 2025, która potrwa od 1 lipca do 31 sierpnia 2025 roku. Projekt koncentruje się na rozwijaniu treści związanych z kinem – artykułów, zdjęć i multimediów – we współpracy z festiwalami w Karlowych Warach i Uherské Hradiště. Zapraszamy do udziału!

Wiki Loves Film 2025 to międzynarodowa inicjatywa zapoczątkowana w Czechach w 2024 roku, która w tym roku rozszerza się na region Europy Środkowo-Wschodniej, w tym Polskę, Słowację, Chorwację, Macedonię Północną i Armenię. Celem projektu jest wzbogacenie Wikipedii o treści związane z filmem i kinematografią, poprzez tworzenie i aktualizowanie artykułów, a także dodawanie zdjęć i materiałów wideo związanych z filmami, twórcami_czyniami filmowymi oraz instytucjami filmowymi.

W ramach akcji planowane są różnorodne wydarzenia, takie jak warsztaty, szkolenia, edytony oraz współpraca z festiwalami filmowymi. Szczególną rolę odgrywają dwa festiwale w Czechach: Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Karlowych Warach (4–12 lipca) oraz Letnia Szkoła Filmowa w Uherské Hradiště (25–31 lipca). Podczas tych wydarzeń odbędą się sesje fotograficzne, warsztaty dla studentów_tek szkół filmowych oraz dostępne będą punkty informacyjne promujące projekt.

Dodatkowo, projekt obejmuje współpracę z innymi festiwalami filmowymi w regionie, takimi jak Nowe Horyzonty we Wrocławiu (17–27 lipca) oraz Festiwal Filmowy w Sarajewie (15–22 sierpnia). Uczestnicy_czki są zachęcani do edytowania istniejących artykułów, tworzenia nowych oraz dodawania materiałów wizualnych związanych z tematyką filmową.

Aby wziąć udział w Wiki Loves Film 2025, wystarczy edytować lub tworzyć artykuły na temat filmu i kinematografii w dowolnym języku, dodawać zdjęcia i filmy na Wikimedia Commons oraz oznaczać swoje edycje hashtagiem #wikifilm2025. Szczegółowe informacje, w tym listy proponowanych tematów i wydarzeń, dostępne są na stronie projektu: Wiki Loves Film – Meta.

Zapraszamy wszystkich wikipedystów_tki oraz osoby zainteresowane tematyką filmową do aktywnego udziału w tej inicjatywie. To doskonała okazja, aby przyczynić się do rozwoju wiedzy o kinie w projektach Wikimedia i nawiązać współpracę z instytucjami kultury filmowej w regionie.

WIKI LOVES FILM
#WIKIFILM ~ FILM.WIKIMEDIA.CZ

Pavel Bednařík (WMCZ), Wiki Loves FIlm demo logo, CC BY-SA 4.0

CEE SPRING 2025 DOBIEGŁO KOŃCA

Damian Kujawa:
Zakończyła się jedenasta edycja CEE Spring – corocznego konkursu edycyjnego, w którym społeczności Wikipedii z Europy Środkowo-Wschodniej tworzą i rozwijają artykuły o regionie. Uczestnicy rozpoczęli edycję 21 marca, a finał miał miejsce 31 maja. W tegorocznej edycji udział zgłosiło 25 osób, które łącznie utworzyły lub rozbudowały 532 hasła (dla porównania – w ubiegłym roku było ich 958). Zgodnie z zasadami nagród kaskadowych, po przekroczeniu progu 500 haseł, do wygrania był lunchbox z logotypem Wikipedii.
Dziękujemy wszystkim uczestnikom za zaangażowanie! O wynikach poinformujemy w kolejnym numerze.

Kurmanbek, CEE Spring 2024 English cover, CC BY-SA 4.0

WSPARCIE SPOŁECZNOŚCI

COORDINATE ME 2025 – PODSUMOWANIE NA KONIEC MAJA

Damian Kujawa:
Konkurs Coordinate Me 2025 dobiegł końca. Jego celem było dodawanie i poprawianie współrzędnych geograficznych w Wikidanych. Zakończenie konkursu zaplanowano na 31 maja, a pełne wyniki zostaną ogłoszone na początku czerwca – organizatorzy potrzebują kilku dni na dokładne sprawdzenie i przeliczenie danych.

Polska edycja konkursu również cieszy się dużym zainteresowaniem. Do udziału zgłosiło się już 75 użytkowników, z czego większość to osoby związane z polską społecznością. Jednocześnie Polacy mogą pracować także w ramach innych wersji konkursu.

Do tej pory uczestnicy wprowadzili ponad 92 000 edycji, obejmujących ponad 44 000 obiektów zlokalizowanych w Polsce – to naprawdę imponujący wynik! Szczegóły i aktualne statystyki można śledzić na polskim dashboardzie konkursowym pod linkiem: Coordinate Me 2025 PL — Programs & Events Dashboard

W lipcu, po zakończeniu konkursu, organizatorzy z Wikimedia Austria ogłoszą oficjalne wyniki oraz przedstawią dalsze plany. Gdy tylko te informacje zostaną udostępnione, przekażemy je również wam.

Dziękujemy wszystkim za dotychczasowe zaangażowanie!

Igor Ovsyannykov igorovsyannykov, Where to Next (Unsplash), CC0 1.0

KOMUNIKACJA I FUNDRAISING

MAJA SZKUDLAREK

Maj upłynął pod znakiem konkretnych działań: rozpoczęliśmy negocjacje z firmą Wedel w sprawie powołania Wikirezydenta – przesłaliśmy szczegółową ofertę, która obecnie jest analizowana przez zespół marketingu i komunikacji.

W ramach „Kopalni wiedzy. Wikipedia na szychcie” wysłaliśmy pierwsze zapytania o patronaty sponsorskie – nie tylko do firm z sektora IT, ale również z obszarów nauki, technologii i medycyny. Do tej pory kontakt nawiązaliśmy z 36 firmami. Przyjęliśmy zasadę maksymalnie trzech nowych leadów dziennie, by każda wiadomość była dopracowana i miała szansę zostać zauważona. Follow-up planujemy przeprowadzić w czerwcu.

Złożyliśmy także nowy wniosek grantowy do programu „Wspólnie dla Dziedzictwa” Narodowego Instytutu Dziedzictwa – również dotyczący wydarzenia „Kopalnia wiedzy”. Równolegle, przygotowaliśmy aplikację do Fundacji Totalizatora Sportowego na projekt EtnoWiki Kurpie 2025, w ramach programu „Otwarta Kultura”.

Dokumentacja kompleksu Kopalni Węgla Kamiennego „Centrum” w Bytomiu wykonana przez zespół Mobilnego Centrum Digitalizacji Instytut im. Wojciecha Korfantego - zdjęcie 15, Adam Rostecki / Regionalny Instytut Kultury w Katowicach,CC BY 4.0, via Wikimedia Commons

W maju finalizujemy również wysyłkę nagród w konkursie Nieznane kobiety Wikipedii – serdecznie dziękujemy wszystkim sponsorom za ich wsparcie!

To był też miesiąc intensywnych starań o nagrody do kolejnego konkursu – WikiChełmoński. Prowadzimy rozmowy z polską marką Risk Made in Warsaw, która zadeklarowała przekazanie kuponów prezentowych, a także rozważamy szerszą współpracę sponsorską.

Na finiszu jest również przygotowanie do WikiData Challenge – wydarzenia planowanego na jesień. Powstała już strona wydarzenia, ruszyła komunikacja, a my zbieramy listę kontaktów do osób i firm zainteresowanych tym tematem – aby poinformować je, gdy tylko ruszą oficjalne zapisy.

Na bieżąco analizujemy także możliwości zgłoszenia projektów do drugiej transzy programu KPO dla Kultury – decyzja o ewentualnym wniosku zapadnie w czerwcu.

Biuletyn dostajecie raz w miesiącu.
Na co dzień warto obserwować nasze działania w mediach społecznościowych.
Poniżej podstawowe kanały, gdzie informacje pojawiają się regularnie.

Wikimedia Polska

Polska Wikipedia

Wikiszkoła

GLAM-Wiki

Polska_Wikipedia

Wikimedia Polska

Wikimedia Polska

PROŚBA

Bardzo prosimy o obserwację wskazanych profili w mediach społecznościowych i zostawianie reakcji na posty i komentarze, udostępnianie na swoich profilach lub w grupach, które gromadzą osoby zainteresowane danym tematem.

Ponieważ są to media społecznościowe, to społeczność ma wpływ na to, jaki będzie zasięg działań na tych kanałach, do ilu osób dotrze informacja o aktywnościach podejmowanych przez WMPL.
Im częściej będziecie aktywni, tym więcej osób (również całkowicie z zewnątrz) dowie się o tym, jak działa Wikipedia i jej projekty siostrzane, co robimy w sprawie rzetelności haseł i jak działamy na rzecz wolnego dostępu do wiedzy w przestrzeniach: nauka, kultura, edukacja itp.

Biuletyn to praca zespołowa.
Jego treść zawdzięczacie głównie:
Oli Cyron
Leszkowi Dobrowolskiemu
Jolancie Drzewakowskiej
Małgosi Gramatnikowskiej
Adzie Jakubowskiej
Marii Weronice Kmoch
Grzegorzowi Kopaczewskiemu
Damianowi Kujawie
Kasi Makowskiej
Markowi Lewandowskiemu
Wioletcie Matusiak
Kamili Neuman
Marcinowi Szwarcowi
Kacprowi Szymańskiemu
W2K2

W całość złożyła
Jolanta Drzewakowska
Agnieszka Nowicka - Szopa

Zdjęcia bez atrybucji
Jolanta Drzewakowska

WIKIMEDIA
POLSKA